

Lehmikeidas vindkraftsprojekt, Storå

Kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning

UPPGIFTER OM PROJEKTET

Projektets namn och läge

Lehmikeidas, Storå

Den projektansvarige

CPC Finland Oy, Fabiansgatan 9, 00130 Helsingfors

Ramboll Finland Ab har fungerat som konsult vid utarbetandet av bedömningsprogrammet.

Kontaktmyndighet

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten är kontaktmyndighet i projektet.

Den projektansvariges beskrivning av projektet och projekialternativen

CPC Finland Oy planerar ett vindkraftsprojekt med högst 15 vindkraftverk i Storå kommun i Södra Österbotten. Vindkraftverken har en enhetseffekt på 6-10 MW, rotorns diameter är högst 180 meter och totalhöjden högst 280 meter. Avsikten är att vindkraftverken kopplas till det riksomfattande elnätet via Arkkukallio elstation som byggs sommaren 2023. Områdena kopplas samman med en 6 km lång 110 kV luftledning. Den interna elöverföringen i vindkraftsparken sköts med jordkablar.

Projektområdet ligger ca 10 km nordväst om Storå centrum, ca 15 km sydost från Lappfjärds tätort och ca 22 km sydost från Kristinestads centrum. Områdets areal är ca 880 ha. Projektområdet består till största delen av ekonomiskog och i området finns också ett odikat myrområde (Lehmikeidas).

I miljökonsekvensbedömningen granskas följande alternativ i fråga om vindkraftverken:

Alternativ ALT0: projektet genomförs inte.

Alternativ ALT1: I området byggs högst 15 vindkraftverk med en total höjd på 280 m, enhetseffekten 6–10 MW och totaleffekten 90–150 MW.

Alternativ ALT2: I området byggs högst 11 vindkraftverk med en total höjd på 280 m, enhetseffekten 6–10 MW och totaleffekten 66–110 MW.

Alternativ för elöverföringen:

EALT1: Elektriciteten överförs via en ca 6 km lång 110 kV:s luftledning från projektområdet till Arkkukallio elstation som byggs under sommaren 2023 söder om byn Kärjenkoski.

I fråga om elöverföringen beaktas också möjligheten att utnyttja en gemensam ledningsgata tillsammans med det planerade projektet i Surmankeidas.

ANHÄNGIGGÖRANDET AV FÖRFARANDE ENLIGT MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

CPC Finland Oy har 3.4.2023 anhängiggjort ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning (senare bedömningsförfarande) genom att till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (senare NTM-centralen) skicka ett program för miljökonsekvensbedömning (senare bedömningsprogram) om Lehmikeidas vindkraftspark.

Detta projekt fordrar ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning på basis av projektlistan i MKB-lagen, punkt 7) e), *vindkraftsverksprojekt där de enskilda kraftverken är minst tio till antalet eller projektets totala kapacitet är minst 45 megawatt.*

SAMORDNING AV MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNINGEN OCH ANDRA FÖRFARANDEN

För projektområdet som ligger i Storå kommun pågår samtidigt med MKB-förfarandet beredningen av en delgeneralplan för vindkraftverk enligt markanvändnings- och bygglagen.

Som en del av miljökonsekvensbeskrivningen görs en Naturabedömning enligt naturvårdslagen 65 § över Naturaområdet i Hanhikeidas.

FÖRHANDSÖVERLÄGGNING

Kontaktmyndigheten ordnade en förhandsöverläggning 13.2.2023 i syfte att främja bland annat helhetshanteringen av bedömnings-, planerings- och tillståndsförfaranden som krävs i projektet samt informationsutbytet mellan

den projektansvarige och myndigheterna. I förhandsöverläggningen deltog landskapsförbunden i Södra Österbotten och Österbotten, muséerna i Seinäjoki, Kauhajoki stad, Storå kommun, staden Kristinestad, Forststyrelsen, räddningsverket, CPC Finland Oy, Ramboll Finland OY och NTM-centralen i Södra Österbotten.

MEDDELANDE OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET OCH SAMRÅD

Kontaktmyndigheten meddelande med en offentlig kungörelse 27.4. - 26.5.2023 om MKB-programmet och att det är framlagt till påseende samt att det är möjligt att lämna in åsikter och utlåtanden. Kungörelsen och bedömningsprogrammet publicerades på NTM-centralens webbplats www.ntm-centralen.fi/kungorelser/sodra-osterbotten och miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/lehmikeidasvindkraftMKB. Ett meddelande om kungörelsen har skickats till Storå kommun och staden Kristinestad för att publiceras på deras webbplatser. Dessutom har information om bedömningsprogrammet och framläggande av programmet till påseende samt möjligheten att framföra åsikter och ge utlåtande publicerats i tidningsannonser i tidningarna Suupohjan Sanomat och Syd-Österbotten 27.4.2023.

Pappersversionen av bedömningsprogrammet har under samrådstiden funnits tillgänglig i Storå kommungård (Teollisuustie 1 A, 64900 Storå) och vid servicepunkten i Kristinestad (Sjögatan 47, 64100 Kristinestad).

Ett informationsmöte för allmänheten ordnades 8.5.2023 kl. 16.00-19.00 i Vanhankylän nuorisoseurantalo, Kristiinantie 1400, 64810 Vanhakylä. Utöver kontaktmyndighetens och den projektansvarigas representanter deltog 23 personer i mötet.

Frågor som lyftes fram under mötet för allmänheten var bl.a. planeringen av elöverföringen i fråga om parallella linjer och övriga projekt som genomförs, invånarenkätens omfattning, eventuella ändringar i placeringen av vindkraftverken under byggnadstiden, vindkraftverkens 8, 10 och 11 läge i förhållande till bebyggelsen, landskapsolägenheter och eventuella bullerolägenheter som uppstår i Kärjenkoski, tillståndsplikten för vindkraftverk, eventuella konsekvenser för produktionsdjur och vilda djur, vindkraftsparkens livslängd och kostnader för byggandet av kablar/elöverföringsledningar, inlösningen av vindkraftsområden och eventuella störningar i tv-signalen. Det diskuterades även att det väldiga vindkraftsbyggandet delar åsikterna i området.

ÅSIKTER OCH UTLÅTANDEN OM MKB-PROGRAMMET

Kontaktmyndigheten begärde utlåtanden om bedömningsprogrammet av kommunerna i verkningsområdet och andra myndigheter som ärendet sannolikt berör. Sammanlagt 19 utlåtanden, 6 expertkommentarer och 2 åsikter (flera undertecknare) om bedömningsprogrammet lämnades in till kontaktmyndigheten.

Fingrid Oy, Kauhajoki stad, staden Kristinestad, Tukes och Österbottens museum har meddelat att de inte har något att utlåta.

Nedan framförs kontaktmyndighetens uppfattning om det centrala innehållet i responsen från samrådet. Utlåtandena, expertkommentarerna och åsikterna finns i sin helhet som bilaga till utlåtandet. Uppgifter som anses vara personuppgifter har tagits bort i åsikterna som finns som bilaga.

Sammandrag av utlåtanden och kommentarer

Enligt *Digita Oy* finns det i verkningsområdet inga konstaterade områden med radioskugga. Vindkraftsprojekten kan orsaka betydande olägenheter för mottagningen av antenn-tv och störningarna kan påverka tillgången på varningsmeddelanden från myndigheterna och på den allmänna säkerheten. Konsekvenserna för mottagningen av antenn-tv bör beaktas i bedömningen och vindkraftsverkens konsekvenser för mottagningen av antenn-tv-sändningar ska undersökas i god tid. Den som är ansvarig för vindkraftsprojektet är skyldig att se till att störningar elimineras och stå för kostnaderna av det. När åtgärder för att utesluta störningen vidtas, bör även eventuella andra projekt för utbyggnad av vindkraft i området beaktas.

Clinia Oy framför att olägenheter som kan orsakas för teletrafiken bör beaktas och konstaterar att det i framtiden inte är möjligt att bygga ett system med radiolänkar i området. Clinia Oy har för närvarande inga signalsystem som använder radiofrekvenser eller kablar i planeringsområdet.

Elisa Oyj framför att olägenheter som kan orsakas för Elisass teletrafik bör beaktas och konstaterar att det i framtiden inte är möjligt att bygga ett system med radiolänkar i området.

Landskapsförbundet i Södra Österbotten, *Etelä-Pohjanmaan liitto*, framför att de mest centrala beteckningarna i den aktuella landskapsplanen och i utkastet till landskapsplan 2050 ska beaktas när det gäller värdefulla landskapsområden av riksomfattande och regionalt intresse, den byggda kulturmiljön, naturmiljön och turismen och projektets konsekvenser för hur dessa kan förverkligas. Beteckningarna ska beaktas också när det gäller förbindelserna för elöverföring. I miljökonsekvensbeskrivningen ska

framföras den styrande verkan som landskapsplanen och utkastet till landskapsplan har för planeringen av vindkraftsproduktion.

Lehmikeidasområdet har inte angivits i den gällande etapplandskapsplanen och alternativen som framförs motsvarar inte heller utkastet till ny landskapsplan. I bedömningen bör ett av alternativen som utreds motsvara utkastet till landskapsplan 2050.

Konsekvenserna för permanent bebyggelse och fritidsbebyggelse ska bedömas omsorgsfullt. Planeringsbestämmelserna i utkastet till landskapsplan 2050 ska ingå i miljökonsekvensbeskrivningen när det gäller vindkraften och elöverföringen. I den fortsatta planeringen ska alternativet som går i samma ledningskorridor som vindkraftsprojektet i Surmankeidas och elöverföringen via jordkablar till Arkkukallio elstation vara det som främjas. När det gäller samverkningarna för landskapskonsekvenserna ska de bedömas omsorgsfullt och i miljökonsekvensbeskrivningen ska det tydligt beskrivas hur bedömningen av miljökonsekvenserna har gjorts, eftersom det i MKB-programmet förblir oklart hur bedömningen görs.

I miljökonsekvensbeskrivningen ska man beakta de viktiga naturvärdena i området, undvikandet av att splittra naturmiljön samt bevarandet av ekologiska korridorer. Vindkraftsprojektet Kolmihaara som är beläget i närheten av Lehmikeidas ska på kartorna framföras enligt dess verkliga områdesavgränsning.

Meteorologiska institutet konstaterar att radarn i Ikalis som nämns i MKB-programmet har i juni 2022 flyttats till Kankaanpää, 55 km från den planerade vindkraftsparken i Lehmikeidas.

Kauhajoki stad, miljönämnden konstaterar i sitt utlåtande att de vidare utredningarna som ingår i programmet är nödvändiga för att kartlägga utgångsläget. Att bygga i området har långvariga konsekvenser för projektområdets natur och organismers levnadsförhållanden och uppmärksamhet bör fästas vid dessa. När det gäller elöverföringen bör också ett annat alternativ granskas för att man ska kunna jämföra konsekvenserna av olika sträckningar och jordkablar. Konsekvenserna av byggandet ska karteras i tillräcklig omfattning.

I området har det byggts och det planeras ett betydande antal vindkraftsverk. Därför ska konsekvenserna för invånarna i närområdet bedömas väl, även när det gäller samverkningarna. En Naturabedömning av Hanhikeidas anses vara nödvändig. Vid bedömningen av fågelbeståndet ska projektområdets läge i förhållande till de huvudsakliga flyttstråken under höst- och vårflytten beaktas. Enligt Miljöministeriets publikation ska vindkraftverk inte placeras på stråk med så kallade flaskhalsar. Bedömningen av konsekvenserna ska basera sig på tillräckliga utredningar.

Då konsekvenserna för fågelbeståndet bedöms ska även samverkningarna med andra projekt beaktas. Samverkningarna ska granskas på ett mer omfattande sätt än det som har gjorts i programmet.

I bedömningen av konsekvenser och vid placeringen av vindkraftverken ska man ta i beaktande de olägenheter och hälsokonsekvenser som riktas mot människorna. Nämnden anser det vara oroväckande att det finns flera bostadshus som ligger närmare än 2 km från de platser där vindkraftverken är tänkta att placeras. Om det inte är möjligt att använda sig av tillräckliga avstånd, bör man avstå från projektet. I bedömningen ska också beaktas det buller som hörs inomhus samt buller som hörs nattetid.

Naturresursinstitutet konstaterar att den grovt gjorda utredningen över potentiella livsmiljöer för skogshönsfåglar inte beskriver skogshönsbeståndet i området tillräckligt och på grund av de kraftiga variationerna i beståndet bör taxeringarna göras under flera år. Utredningarna över skogshönsfåglarnas spelplatser är viktiga då man planerar var vindkraftverken placeras och i planeringen ska även beaktas att avståndet till Naturaområdena är tillräckligt. Det finns 12 vindkraftsprojekt som är under planering inom en radie på 15 kilometer och samverkningarna av projekten ska bedömas i en större omfattning för såväl fågelbeståndet som andra faktorer. Den i programmet framförda snöspårsinventeringen är inte tillräcklig. I projektområdet ska taxeringar göras så att arternas rörelser under olika årstider beaktas.

Västkustens miljöenhet anser att det vid planeringen av vindkraftsområdet är väsentligt att olika negativa konsekvenser för bebyggelsen, landskapet, rekreationen, miljön och naturen minimeras. Vid placeringen av vindkraftsverken ska det beaktas att gränsvärdena i statsrådets förordning för buller inte överskrids. I bullermodelleringen ska man ta i beaktande samverkningarna från övriga vindkraftverk i närheten. Effekterna av blinkande ljus och skuggor från vindkraftverken får inte överskrida gränsvärdet 8 h/a och risken för is som lossnar ska beaktas i planeringen.

Forststyrelsen konstaterar i sitt utlåtande att projektområdet ingår i ett område som i det anhängiga utkastet till landskapsplan anses viktigt för naturens mångfald. Projektområdet gränsar till Naturaområdet Hanhikeidas (FI0800026, SAC/SPA), som förvaltas av Forststyrelsen, och till Forststyrelsens METSO-fastighet. Myrområdet i Hanhikeidas är nationellt betydande och där påträffas utöver de naturliga arterna också fågelarter som är starkt hotade, sårbara och nära hotade. I arterna ingår också hotade rovfåglar. Att förse elledningarna i luften med varningsbollar anses nödvändigt. Projektområdet ligger i ett vargrevir och det har även gjorts observationer av björn och lo. De stora rovdjuren ska beaktas i konsekvensbedömningen och tidpunkten för byggandet. Naturaområdet Hanhikeidas är en lämplig livsmiljö för skogsrenen och vindkraftsprojektet

kan ha konsekvenser för Hanhikeidas värde som livsmiljö under tiden när skogsrenen kalvar och sköter sina kalvar. Likaså kan det förekomma konsekvenser för målen att återbörda arten till sina ursprungliga förekomstområden i den sydliga delen av Suomenselkä. I området kan det också förekomma europeisk bäver.

I utlåtandet betonas att naturutredningarna i projektområdet ska göras omsorgsfullt och det ska reserveras tillräckligt med tid för dem. Utöver dagar ute i fält ska också flygfoton och tidigare material granskas. En separat utredning över flyttfåglarna ska göras för projektområdet så att man kan försäkra sig om en täckande bild av flyttfåglarna i området. I de naturutredningar som görs ska också samverkningarna med andra befintliga och planerade projekt tas i beaktande. Kolmihaara vindkraftsprojekt bör läggas till i listan över samverkningar i programmet, eftersom vindkraftverken i området är placerade i stråket för t.ex. tranornas vårflytt.

Enligt *Österbottens förbund* har det i MKB-programmet beaktats projektområdets läge i förhållande till Österbottens landskapsplan 2040 och i landskapsplanen 2050 som är under beredning. Projektområdet i Lehmikeidas är inte placerat i det område som har reserverats för vindkraft i den aktuella landskapsplanen för Södra Österbotten. I utkastet till landskapsplan 2050 för Södra Österbotten har projektområdet delvis anvisats som område som lämpar sig för vindkraftsproduktion och de alternativ som granskas i MKB-programmet är delvis större än de områden som framförs i utkastet till landskapsplan. Det vore bra att ett av de alternativ som granskas skulle vara enhetliga med området i utkastet till landskapsplan för att skillnaderna mellan konsekvenserna ska kunna granskas. Det bör fästas uppmärksamhet vid bedömningen av samverkningarna av de övriga vindkraftsprojekten och elöverföringen som planeras i området.

Försvarsmakten, 2:a logistikregementet framför att den projektansvarige bör av Huvudstaben få ett positivt utlåtande om godkännande på basis av de aktuella projektuppgifterna innan planen som gör utbyggnad av vindkraften möjlig godkänns. Ett nytt utlåtande fordras om det sker väsentliga förändringar i projektplanerna.

Landskapsförbundet *Satakuntaliitto* konstaterar att projektets konsekvensområde sträcker sig tydligt till de kommuner som ligger i norra delarna av Satakunta. Bedömningen av projektets konsekvenser bör sträcka sig också till landskapet Satakunta både när det gäller beskrivningen av nuläget och temana i den kommande miljökonsekvensbedömningen. Miljökonsekvensbeskrivningen ska kompletteras med uppgifter om läget för landskapsplanläggningen i Satakunta och projektets konsekvenser för reserveringarna som anvisats i landskapsplanerna för Satakunta ska bedömas. I bedömningen av konsekvenser ska förändringarna i sikten beaktas och

konsekvenserna för den i landskapsplanen anvisade utvecklingszonen för naturturism (mv3, myr- och skogsområdet i norra Satakunta). Över detta område ska en visualisering utarbetas. De övriga vindkraftsprojekten som nämns i miljökonsekvensbeskrivningen ska uppdateras också i fråga om de projekt som ligger i Satakunta och läget för vindkraftsprojekten ska uppdateras i bedömningsbeskrivningen. I konsekvensbedömningen ska det också beaktas vilka konsekvenserna är för de ekologiska nätverken och beskrivningen av projektets nuläge ska till dessa delar kompletteras. I bedömningen av det ekologiska nätverket ska de publikationer som gäller Satakunta och Södra Österbotten och som nämns i utlåtandet tas i beaktande. Att trygga levnadsförhållandena och möjligheterna att röra sig för skogsrenarna som släppts fria från inhägnaden i Lauhavuori är sådant som ska bedömas under processen. Satakuntaliitto påpekar att det bör fästas särskild uppmärksamhet vid motiveringarna i slutsatserna som gäller miljökonsekvensbedömningen och motiveringarna till slutsatserna ska framföras tydligt.

Museerna i Seinäjoki, Seinäjoen museot, konstaterar att man inte känner till att det skulle finnas fasta fornlämningar, platser med fornfynd eller andra arkeologiska objekt i projektområdet. I projektområdet kan det finnas arkeologiska objekt och historiska rāmärken som ansluter till skogs- och ängsområdenas historiska hävd. Inventeringen som görs i området ska täcka hela projektområdet och alternativen för sträckningen av kablar, inte endast de preliminära platserna för vindkraftverken och vägförbindelserna. Inventeringarna ska göras enligt kvalitetsanvisningarna. Inventeringen av fornlämningar på åkerområden där det finns sträckningar för elöverföringen ska göras under en tidsmässigt lämplig årstid så att det är möjligt att utföra tillräckliga undersökningar. Vid bedömningen av konsekvenser ska både direkta och indirekta konsekvenser för fornlämningarna tas i bruk. Också platser med behov av vägförbättring utanför projektområdet bör granskas med tanke på fornlämningar.

Projektets landskapskonsekvenser har identifierats vara betydande och i närheten av projektområdet finns byar och värdefulla landskapsområden. Den planerade sträckningen för elöverföringen går genom det landskapsmässigt värdefulla området i Kärjenkoski. I bedömningen ska samverkningarna av projektområdet och elöverföringen tas i beaktande.

Olägenheter för landskapet eller den byggda kulturmiljön kan uppstå till exempel under byggnadstiden och i konsekvensbeskrivningen ska också eventuella hot för den byggda kulturmiljön bedömas.

Suomen Erillisverkot Oy meddelar att projektet inte påverkar affärsverksamheten i nätoperatortjänsten som de administrerar.

Finlands naturskyddsförbund, Österbottens distrikt (Suomen Luonnon-suojeluliitto, Pohjanmaan piiri) anser att vindkraftsområdet inte ska byggas. Projektet är beläget mitt i ett område som är viktigt för naturens mångfald och skadar den värdefulla naturmiljön. I utkastet till landskapsplan 2050 för Södra Österbotten har myrområdet i Lehmikeidas inte anvisats för vindkraftsproduktion. Närområdet är fullt av vindkraftsprojekt i olika faser och risken är att naturens mångfald eller restaureringsprojekt för livsmiljöer lider och splittras. I programmet presenteras inte Kolmihaara vindkraftsområde med riktiga uppgifter om planerad areal. Ståndpunkten för ALTO stöds även av bäcköringen som förekommer i området småvatten och att projektområdet är förlagt till tysta områden. Det är klokt att projektområdet förblir i naturligt tillstånd som ett regionalt kompensationsobjekt. Att ha vindkraftsfria områden i varje kommun tryggar naturens mångfald.

Området konstateras vara gynnsamt för alla direktivarter och projektområdet hör till reviret för den södra populationen av skogsren. Det är sannolikt att det förekommer fladdermöss i området och deras flyttstråk ska också utredas. I utlåtandet konstateras att vindkraftsbyggandet ökar risken för att främmande invasiva arter sprids när jordmassor hanteras särskilt intill skyddsområdena. Den som låter utföra projektbygget ska förpliktas att inte använda förorenade jordmassor samt att följa upp och bekämpa invasiva arter under flera år. Om projektet genomförs ska det tas i beaktande att vandringshinder inte orsakas för vattenlevande organismer.

När det gäller vindkraftsbyggandet i landskapen Södra Österbotten, Mellersta Österbotten och Österbotten fattas kontrollen över helheten och samverkningarna. Naturutredningarna görs noggrant, men de tar inte ställning till huruvida området lämpar sig för vindkraftsproduktion med tanke på arter och levnadsmiljöer. Nuvarande mål för biodiversitet och vindkraftsproduktion är motstridiga.

I kommunerna ser man vindkraftsbyggandet som en klimatåtgärd som täcker kommunens del och ser också de ekonomiska fördelarna av projekten. MKB-förfarandena för vindkraftsprojekten anses onödiga och vindkraftssituationen konstateras vara överhettad i västra Finland. Ytterligare konstateras att placeringen av vindkraft har en kraftig påverkan på boendetrivsln och kommunens drag- och hållkraft.

Telia meddelar att i framtiden är det inte längre möjligt att bygga ett system med radiolänkar i området. En faroutredning över spänningen i elöverföringsledningarna ska göras för Telias kablar i närheten av projektet.

Traficom konstaterar att redan i ett tidigt skede av vindkraftsplaneringen ska vindkraftverkens konsekvenser för radiosystemen beaktas. För att fungera fordrar radarsystemen ett tillräckligt avstånd till vindkraftsverken och för radiolänkar fordras ett fritt område mellan sändare och mottagare. Servicen

inom elektrisk kommunikation är beroende av radiosystemen och det är viktigt att säkerställa att tv- och mobiltelefonsservicen samt radar och radiolänkar även i framtiden fungerar tillräckligt störningsfritt eller att störningarna kan elimineras. Det rekommenderas att de som ansvarar för vindkraftsprojektet kontaktar alla ägare av kända radiosystem i närområdet (koordineringsavstånd 30 km) och samarbetar i med olika parter i planeringsskedet, eftersom till och med små ändringar i placeringen av vindkraftverken kan vara av avgörande betydelse för att radiosystemen i området ska fungera.

Fiskerimyndigheten, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland anser att miljökonsekvensbedömningen för vindkraftsprojektet ska inkludera bedömningen av fiskeriekonomiska konsekvenser i projektområdets strömmande vatten, eftersom dikningar i anslutning till byggandet av vindkraftsverken kan försämra vattenkvaliteten i vattenförekomsterna nedströms från projektområdet.

Trafikledsverket påpekar att två av de planerade vindkraftverken ligger i närheten av Kärjenkoskentie (17027). Vid den fortsatta planeringen av vindkraftsverkens placering ska det tas i beaktande att det rekommenderade minimiavståndet till landsvägar uppfylls. Med tanke på projektet är det viktigt att i ett tillräckligt tidigt skede planera transportruterna, eftersom transporterna fordrar tillstånd för specialtransport. Granskningen av vägnätets bärighet och eventuella förstärkningar, förbättringsåtgärder och flyttning av trafikmärken görs på den projektansvarigas bekostnad. Vid transporterna är det skäl att helst använda vägar där det inte förekommer plankorsningar med järnvägar. Under transporterna och byggandet ska man följa de anvisningar som getts och den projektansvariga ska söka om tillstånd från Trafikledsverket för förbättring av vägnätet och för installeringen av kablar.

NTM-centralen i Södra Österbotten, markanvändningsgruppen påpekar att projektområdet inte har anvisats för vindkraftsproduktion i den gällande landskapsplanen och i det anhängiga utkastet till landskapsplan ligger projektet delvis i området som anvisas för vindkraftsproduktion. Projektet ska vara i enlighet antingen med det kommande förslaget till landskapsplan eller, om det i förslagsskedet har lämnats in besvär om områdesavgränsningen, i enlighet med den gällande landskapsplanen.

I projektområdets influensområde finns landskapsområden av regionalt intresse och flera områden i anslutning till vindkraftsproduktion, antingen i bruk, under byggnad eller planering. Vid bedömningen av konsekvenser för landskapet betonas projektens samverkningar. I analysen av siktområden ska man ta i beaktande de övriga projekt som man känner till och vindkraftverkens höjder ska basera sig på de maximihöjder som tillåts i planerna.

NTM-centralen i Södra Österbotten, gruppen för grundvattenskydd, konstaterar att grundvattenområdet i Kärjenkoski ska beaktas när det gäller elöverföringen. Byggandet av vindkraftsområdet ökar avsevärt användningen av grus och jord i området. Därför ska mängden marksubstanser uppskattas samt vilka miljökonsekvenser marktäkten har. Likaså ska eventuell användning av återvinningsmaterial beaktas i mån av möjlighet som ersättare för naturligt sten- och jordmaterial.

NTM-centralen i Södra Österbotten, vattenvårdsgruppen konstaterar att grävarbetena för vägarna i vindkraftsområdet och förbättringsåtgärderna på de befintliga vägarna gör att sediment sprids i vattnet. Detta har konsekvenser för vattenkvaliteten och den ekologiska statusen i vattendragen nedströms från området. Konsekvenser kan också orsakas för vattenbalansen i området, särskilt under perioder med lågvattenföring och vägtrummmorna kan utgöra vandringshinder för vattenlevande organismer.

Förekomsten av sura sulfatjordar i området ska kompletteras i beskrivningen när det gäller kartmaterial. Om det finns risk för att det förekommer sura sulfatjordar i området, ska konsekvenserna av sura sulfatjordar bedömas, liksom medel för att minska konsekvenserna.

Vindkraftverket som placerats i det odikade myrområdet bör flyttas, eftersom det skulle orsaka betydande förändringar i hydrologin och i näringsbelastningen från området om det dikas. Avrinningsområden, servicevägar och dräneringsbehov för dem ska framföras på kartan. I bedömningen ska man beakta områdets konsekvenser för vattendragen och framföra hur man strävar efter att minska dessa konsekvenser.

NTM-centralen i Södra Österbotten, ansvarsområdet för trafik och infrastruktur konstaterar att i programmet anges inte vem som har gjort bedömningen av de trafikmässiga konsekvenserna. Samverkningarna med övriga projekt ska bedömas också när det gäller trafiken och rutten för specialtransporter ska presenteras i sin helhet i beskrivningen. Myndighetsanvisningarna som gäller placeringen av vindkraftverken och landsvägen som korsas av elöverföringen ska beaktas och anvisningarna nämnas i beskrivningen. Placeringen av vindkraftverken T2 och T6 ska kontrolleras så att platserna motsvarar säkerhetsavstånden i anvisningarna. För att utföra eventuella förbättringar på vägnätet ska man ha nödvändiga tillstånd från myndigheterna och projektaktören ansvarar för eventuella skador på vägnätet och för att de repareras utan fördröjning.

NTM-centralen i Södra Österbotten, naturskyddsenheten konstaterar att om projektet förverkligas, har det konsekvenser i form av att arternas levnadsmiljöer splittras och förloras och dessutom försämras områdenas sammankoppling. Markanvändningen i projektområdet förändras väsentligt och bedömningen av samverkningar med andra projekt betonas. I

bedömningen ska också tas i beaktande åtgärder som lindrar konsekvenserna. Projektområdets läge motsvarar inte landskapsplanen och det ligger delvis inom ett område som är viktigt för naturens mångfald. I närheten av projektområdet ligger ett Naturaområde som är värdefullt för fågelbeståndet. Skyddsgrunderna för Naturaområdet och övriga skyddsområden i närheten ska tas i beaktande då konsekvenserna bedöms både när det gäller projektområdet och elöverföringen.

Myrområdet Lehmikeidas i projektområdet har konstaterats vara betydande ur naturskyddsaspekt och det bör beaktas vid konsekvensbedömningen. Lehmikeidas är en del av ett större nätverk av odikade myrområden och om projektet genomförs, försvagar det avsevärt myrområdets naturliga tillstånd. Enligt planen skulle åtminstone ett vindkraftverk placeras i det odikade myrområdet. En Naturabedömning anses vara nödvändig för Hanhikeidasområdet och i bedömningen ska också beaktas den skyddade del som sträcker sig utanför Naturaområdet och samverkningar av övriga projekt som förändrar markanvändningen särskilt när det gäller fågelbeståndet.

I bedömningen ska man utesluta naturvärden som tryggas i lagen och i direktivet i projektområdets och elledningens influensområden. I fråga om flygekorren bör man beakta dess korta livslängd och ekologin. Hur potentiella områden sammankopplas och hur konsekvenserna för arten kan lindras är sådant som ska bedömas. I den södra delen av projektområdet har det gjorts en observation av pudrad kärrtrollslända (2012).

Fågelkarteringen ska göras enligt Miljöministeriets anvisning 6/2016. Om man avviker från anvisningarna, ska det motiveras i konsekvensbeskrivningen. I projektområdets influensområde häckar fiskgjusen och det rekommenderas att utarbetandet av en separat rapport över fiskgjusen övervägs. Det bör göras noggrann dokumentation över andra observerade dagrovfåglar och observationer om vart de flyger för att jaga. Konsekvenserna ska också bedömas när det gäller de stora rovfåglar som häckar i Lakiakangas vindkraftsparks område.

Naturutredningarna ska göras vid riktiga tidpunkter och utredningsförhållanden även när det gäller elöverföringen. Det rekommenderas att konsekvensbedömningen för en del av arterna görs i samarbete med Naturresursinstitutet. När det gäller landskapskonsekvenser bör också naturmiljön beaktas, liksom även lindrande åtgärder.

Enligt *NTM-centralen i Södra Österbotten, miljöskyddsgruppen* ligger det närmaste djurstallet ca 1,3 km från projektområdets gräns, men det finns inte närmare uppgifter om verksamheten.

Sammandrag av åsikter

I de inlämnade åsikterna kritiseras vindkraftverkens läge i närheten av bebyggelsen och luftledningarna för elöverföringen. Elöverföringen bör göras via jordkablar, för luftledningar orsakar splittring av marken, stör naturvärdena och landskapet samt dominerar landskapet. Stora parallella ledningar som dras i luften orsakar stora öppningar i skogs- och åkerområden och de bör placeras längre bort från bebyggelsen. Också de vindkraftverk som för närvarande byggs i närheten av området upplevs försämra förutsättningarna för att bo i byn Kärjenkoski och därför borde vindkraftverken i de nu planerade projektet placeras minst 2 km från bebyggelsen. En del av undertecknarna motsätter sig vindkraftsprojektet.

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDEN OM MKB-PROGRAMMET

Programmet för miljökonsekvensbedömning omfattar kraven på innehåll som nämns i 3 § i MKB-förordningen och bedömningsprogrammet har behandlats på det sätt som krävs enligt MKB-lagstiftningen.

Utöver det som framförs i bedömningsprogrammet bör följande aspekter som framförs av kontaktmyndigheten (punkterna KM nedan) beaktas när bedömningsbeskrivningen och tillhörande utredningar görs upp.

Beskrivning av projektet och projekialternativen

I projektbeskrivningen framförs uppgifter om projektets läge, kraftverkskonstruktion, elöverföring, byggande och byggandets varaktighet. Planeringsområdet och kraftverkens placering har presenterats med hjälp av en karta. I bedömningsprogrammet presenteras konsekvenserna efter drift, vilka består av rivningen av vindkraftverken och elöverföringen. Mängden marksubstanser som behövs för att bygga projektet eller täktområdena har inte framförts.

KM: Den tekniska beskrivningen av projektet presenteras tillräckligt för programskedet. I projektbeskrivningen presenteras kraftverkens högsta nav- och svepområde samt alternativen för elöveringen.

I miljökonsekvensbeskrivningen ska framföras uppskattningar av mängden och tillgängligheten på marksubstanserna som behövs för byggandet av vindkraftverken, servicevägarna och elöverföringen. Också mängden och användningen av överskottsmassor som uppstår vid byggandet ska beskrivas. I bedömningsbeskrivningen bör även framföras avfallet som uppstår under pågående verksamhet och när verksamheten avslutas, avfallsmängden och behandlingsmetoderna med beaktande av kraven enligt lagstiftningen. I beskrivningen som gäller nedläggningen ska också framföras uppgifter om ansvariga parter för borttagningen av kraftledningarna.

Till MKB-förfarandets viktigaste principer hör granskningen av alternativ, vars syfte är att stöda beslutsfattandet genom att framställa information om alternativa projektlösningar och deras miljökonsekvenser samt konsekvensernas skillnader. I projektet framförs utöver det s.k. 0-alternativet två genomföringsalternativ, som avviker från varandra i fråga om vindkraftverkens antal. För elöverföringen framförs ett alternativ.

Landskapsförbundet Etelä-Pohjanmaan liitto och miljönämnden i Kauhajoki stad påpekar att det endast framförs ett alternativ för elöverföringen i bedömningsprogrammet. Landskapsförbundet anser att i den fortsatta planeringen av projektet bör man främja alternativet att kraftledningen förläggs i en gemensam ledningskorridor för vindkraftsprojekten och som ett alternativ också granska elöverföringen till elstationen i Arkkukallio via jordkabel.

Också i åsikterna som lämnats in om bedömningsprogrammet tas det ställning till att elledningarna på grund av vindkraftsbyggandet ökar i området och framförs att de ska dras via befintliga ledningar eller alternativt via jordkabel. I bedömningsprogrammet framförs att de noggrannare lösningarna för elöverföringen klarnar när planeringen framskrider.

Vid bedömningen av miljökonsekvenser är det ändamålsenligt att jämföra konsekvenserna av olika alternativ, till exempel i fråga om olika rutter eller jordkabel. Kontaktmyndigheten anser det önskvärt att även en alternativ lösning för elöverföringen granskas.

Enligt utlåtandena från Etelä-Pohjanmaan liitto och Österbottens förbund samt expertkommentaren från NTM-centralens markanvändningsenhet har området inte i den gällande landskapsplanen anvisats som område för vindkraft. Projektområdet ligger också endast delvis i området som anvisas för vindkraft i utkastet till landskapsplanen 2050 som är under beredning. Kontaktmyndigheten rekommenderar att också ett alternativ som är i enlighet med området för vindkraft i landskapsplanen 2050 granskas i konsekvensbedömningen.

Planer och tillstånd som förutsätts för projektet

Parallellt med MKB-förfarandet pågår beredningen av en delgeneralplan för vindkraftspark för projektområdet i Lehmikeidas enligt markanvändnings- och bygglagen.

KM: I bedömningsprogrammet framförs planer, tillstånd och därmed jämförbara beslut som krävs och eventuellt behövs för projektet. Tillstånden som behövs i projektet har framförts tydligt. Dessutom bör man dock beakta huruvida det behövs skilda tillstånd för deponering av marksubstanser som behövs och uppstår i byggandet. Det kan också uppstå behov för anmälningar enligt vattenlagen i frågan om att gå under kungsådra eller vattenfåra eller dikningsanmälan då projektet framskrider. När det gäller behovet av

miljötillstånd påminner kontaktmyndigheten om att kraftverken i princip bör planeras så att driften inte orsakar oskäligt besvär som avses i lagen om vissa grannelagsförhållanden och överskrider behovet av miljötillstånd.

Miljöns nuvarande tillstånd och utveckling, miljökonsekvenser som bedöms och metoder

I beskrivningen av det nuvarande tillståndet beskrivs vindkraftsparkens och det sannolika verkningsområdets nuvarande bosättning, trafikförbindelser, planläggning, landskaps- och kulturmiljö samt särdragen i naturmiljön.

I bedömningen bedöms konsekvenserna av både vindkraftsparken och elöverföringsrutten. Bedömningen riktas till de sannolikt betydande miljökonsekvenserna. Projektets väsentligaste konsekvenser som bedöms har identifierats vara konsekvenserna för människornas levnadsförhållanden, fågelbeståndet, skyddsområden, landskapet, markanvändningen samt samverkningarna av dessa faktorer.

Som stöd för bedömningen kommer det att göras utredningar över naturen, fågelbeståndet, landskapet och kulturmiljön i projektområdet. Dessutom kommer man att utarbeta en siktanalys med hjälp av terrängmodellen, fotomontage, en inventering av fornlämningar, en modellering över buller och blinkande ljus och skuggor samt en invånarenkät.

I miljökonsekvensbedömningen granskas miljökonsekvenserna som uppstår under byggtiden och när verksamheten läggs ner som egna helheter, eftersom de till sin varaktighet avviker från varandra och delvis också från andra särdrag för konsekvenser under drifttiden.

Konsekvensernas betydelse bedöms med hjälp av influensobjektets delfaktorer, d.v.s. känsligheten och förändringens omfattning samt deras delfaktorer (bedömningsmodellen i IMPERIA-projektet). I bedömningen beskrivs förändringens omfattning ur synpunkterna negativ och positiv, konsekvensens betydelse och förändringen för objektets känslighet. Konsekvenserna presenteras med värdena: ingen verkan, ringa, måttlig, stor, mycket stor. I bedömningen granskas också hur genomförbara alternativen är.

KM: I bedömningsprogrammet beskrivs det nuvarande tillståndet i projektområdet och dess miljö. Beskrivningen ska kompletteras med det som framförs i landskapsförbundens utlåtanden om beteckningar i landskapsplanen samt kompletteras med landskaps- och kulturmiljöobjekt. I bedömningsbeskrivningen bör utöver beskrivningen av det nuvarande tillståndet även bedömas utvecklingen i verkningsområdet, ifall att projektet inte genomförs.

I bedömningsbeskrivningen bör metoderna i bedömningen framföras tydligt separat för varje konsekvens som granskas. Konsekvenserna bör utredas

tillräckligt ingående med avsikt på byggtiden, driften och urbruktagningen både för vindkraftsområdet och för elöverföringsrutten. I bedömningsbeskrivningen bör projektets verkningsområden framföras separat för varje konsekvensobjekt, även med hjälp av kartbilder. I bedömningsbeskrivningen bör också konsekvenserna av 0-alternativet beaktas.

Konsekvenser för människornas hälsa, levnadsförhållanden och trivsel

Vid bedömningen av konsekvenser för hälsan beaktas buller och skuggbildning från vindkraftverken samt el- och magnetfält från kraftledningen. Resultaten jämförs med de rikt- och gränsvärden som ställts av myndigheterna. I bedömningen beaktas också infraljudet och konsekvenserna av den ökade trafiken.

Vid bedömningen av konsekvenser som riktas mot levnadsförhållandena och trivseln använder man sig av utredningar, kartor och statistikmaterial, åsikter och utlåtanden om MKB-programmet och andra konsekvensbedömningar. I bedömningen tas också i beaktande det som kommit fram under uppföljningsgruppens möten och under mötet för allmänheten. Som stöd för bedömningen skickas även via post och e-post en invånarenkät till invånarna i närområdet. Konsekvenserna för människorna granskas särskilt i projektets närområde inom ett avstånd på ca 3 km från vindkraftverken och på ett större område när det gäller siktområdet. Kraftledningens konsekvenser granskas till ca 200 meters avstånd från kraftledningen.

KM: Kontaktmyndigheten anser att invånarenkäten är viktig för att invånarna i projektets närområde ska kunna föra fram sina åsikter. Enkätens omfattning och bedömningsmetoderna bör beskrivas tillräckligt noggrant för att man ska kunna skilja åt synpunkterna hos invånare som bor på olika avstånd eller på vilket sätt olika konsekvenser har identifierats. Invånarenkäten ska omfatta både de permanent bosatta och fritidsbosättningen.

I bedömningen bör beaktas konsekvenserna av förändringar som sker i ljud- och ljusförhållandena och i landskapet och hur förändringarna påverkar närinvånarnas trivsel och hälsa samt områdets rekreationsanvändning. I bedömningen av områdets rekreationsanvändning ska beaktas konsekvenserna för att röra sig i naturen men även för viltet, jakten och bärplockningen.

Trots att konsekvenserna för den fasta egendomens värde inte bedöms i MKB-förfarandet, bör man beakta i bedömningen att sänkt fastighetsvärde också kan ha sociala konsekvenser.

I bedömningen bör konsekvenserna av kraftledningarnas strålning för människans hälsa granskas i enlighet med Strålsäkerhetscentralens (STUK) anvisningar. Konsekvenserna av infraljudet som kraftverken alstrar för människans hälsa bör granskas på basis av undersökningar.

Bullerkonsekvenser

Bullerkonsekvenserna under vindkraftverkens drifttid bedöms med hjälp av bullermodelleringar. Utgångsuppgifterna för planeringen utgörs av planeringsuppgifter för vindkraftsverken och numeriskt material från Lantmäteriverkets kartor. Bullermodelleringarna görs med beräkningsparametrar och -metoder enligt Miljöministeriets anvisning 2/2014. Beräkningen av lågfrekvent buller görs som en separat beräkning enligt Miljöministeriets anvisning för modellering av vindkraftsbuller (2/2014) med hjälp av danska miljöministeriets anvisning (DSO 1284).

KM: Bullermodelleringarna och rapporteringen av dem bör göras enligt Miljöministeriets anvisningar med vindkraftverkstyper som har motsvarande effekt och som till andra egenskaper motsvarar den maximala kraftverksstorlek som framförs i bedömningsprogrammets alternativ.

Om bullermodelleringar inte kan göras upp med kraftverkstyperna enligt alternativen i MKB-förfarandet, bör enligt principen om iakttagande av särskild försiktighet framföras bedömningar av konsekvenser utgående från ändringar i kraftverkens effekt, höjd och rotordiameter för källbullernivån och för spridningen av bullret. Eventuella avvikelser och osäkerhetsfaktorer i modelleringen bör även framföras i fråga om beräkningarna av spridningen av lågfrekvent buller. I bedömningen av buller som hörs inomhus bör Social- och hälsovårdsministeriets förordning om sanitära förhållanden i bostäder och andra vistelseutrymmen samt om kompetenskrav för utomstående sakkunniga (545/2015) beaktas.

Om bullerriktvärdena på basis av modelleringar och bedömningar överskrids, bör antalet bostadshus och fritidsbostäder samt eventuellt planlagda tomter som blir kvar i bullerområdet framföras såsom också ett förslag till omplacering av kraftverken eller ändring av deras antal i syfte att förebygga olägenheten.

Konsekvenser av blinkande ljus och skuggor

Konsekvenserna av skuggor och ljus bedöms också genom modellering. I konsekvensbeskrivningen framförs resultaten av s.k. Worst Case- och Real Case-beräkningar på kartor. Eventuell förekomst av blinkande ljus och skuggor i vindkraftverkens omgivning granskas också med hjälp av kartor över siktanalyser som görs upp i samband med bedömningen av landskapskonsekvenserna. I Finland har inga riktvärden fastställts för blinkande ljus och skuggor, utan Miljöministeriets anvisning rekommenderar att man använder sig av rekommendationer i andra länder som hjälp. I miljökonsekvensbeskrivningen utnyttjas rekommendationer från Tyskland, Danmark och Sverige gällande maximimängden skuggkast.

KM: Modelleringarna av skuggor och ljus bör genomföras med de kraftverkstyper som har samma rotorlängd och totalhöjd som de maximala måtten i genomföringsalternativen som är med i granskningen. Modelleringarna bör göras med en metod som inte tar hänsyn till trädbeståndets skyddande verkan. I Finland finns inga fastställda riktvärden för mängden ljus och skuggor, varför rekommendationerna och gränsvärdena som tillämpas i andra länder bör användas som hjälp i konsekvensbedömningen.

I bedömningen av blinkande ljus och skuggor bör kraftverkens avstånd till närmaste fasta bostäder och fritidsbostäder framföras på ett tydligt sätt. På basis av resultaten från skugg- och ljusmodelleringarna ska det i miljökonsekvensbeskrivningen framföras uppgifter om antalet bostads- och fritidshus i respektive skuggzon samt en bedömning av behovet att göra ändringar i antalet vindkraftverk eller deras placering.

Konsekvenser för landskapet, den byggda kulturmiljön och fornlämningarna

I bedömningen av landskapskonsekvenserna och kulturmiljön används landskapsanalys, visualiseringar i egenskap av bildmontage, siktområdesanalyser och expertbedömningar som grundar sig på terrängobservationer. Konsekvensernas omfattning, karaktär och betydelsefullhet ska fastställas. Området som kallas närlandskapet ligger inom ca 2–3 kilometer från projektområdet, medan fjärrlandskapet ligger på över 6 km avstånd. Den allmänna konsekvensgranskningen av landskapshelheter har avgränsats till att sträcka sig till ca 25 kilometers radie från projektområdet och konsekvenserna för kulturmiljön till ca 15 km avstånd. Platserna för vyerna i bildmontagen väljs så att bilderna åskådliggör typiska landskapskonsekvenser av projektet samt konsekvenser som riktas mot landskapsvärden, bebyggelsen och rekreationsbruket.

I bedömningsprogrammet finns tabeller över de närmast belägna landskapsområdena av regionalt och riksomfattande intresse, fornlämningar och övriga arkeologiska kulturmiljöobjekt. I fråga om fornminnen inventeras planeringsområdet och elöverföringsrutten och konsekvenserna bedöms på basis av resultaten från utredningen.

KM: Kontaktmyndigheten sammanfaller med Etelä-Pohjanmaan liitos utlåtande om preciseringar av bedömningen av landskapskonsekvenser. I bedömningsprogrammet framförs att när- och fjärrlandskapet bedöms, men det förblir oklart om konsekvensbedömningen för landskapsområdena görs separat och om bedömningen görs med samma kriterier.

Utarbetandet av en expertbedömning som baserar sig på terrängobservationer och som föreslås vara en del av metoden för bedömningen av landskapskonsekvenser (kapitel 17.2) ska kompletteras i bedömnings-

beskrivningen, eftersom det inte i bedömningsprogrammet finns någon närmare beskrivning över hur detta utförs.

Det preliminära antalet illustrationer fattas i bedömningsprogrammet. Illustrationer ska göras bl.a. över byasamhällen, värdefulla landskapsområden samt över området som lyfts fram i Satakuntaliittos utlåtande. Illustrationer bör även framföras för mörkt landskap i olika avståndszoner. I fråga om landskapskonsekvenser ska också konsekvenserna för naturlandskapet beaktas.

Kontaktmyndigheten påminner om att landskapskonsekvenserna ska bedömas omsorgsfullt och i bedömningsbeskrivningen ska det tydligt redogöras för den bedömning som gjorts och metoderna som använts. Också när det gäller elöverföringsledningarna bör konsekvenserna för kulturmiljön och värdefulla landskapsområden beaktas liksom även åtgärder för att lindra landskapskonsekvenserna. Vid behov ska det på förhand planerade konsekvensområdet utvidgas, om det under bedömningens gång framgår att det finns behov för det. I bildmontagen ska särskilt samverkningarna för utsikten beaktas med tanke på övriga vindkrafts- och elöverföringsprojekt i närområdet.

I bedömningen ska man beakta de regionalt värdefulla kulturmiljöerna och byggda kulturmiljöerna i utkastet till landskapsplan enligt det som framförs i Etelä-Pohjanmaan liittos utlåtande. Konsekvensbedömningen ska sträcka sig även till landskapet Satakunta i enlighet med landskapsförbundet Satakuntaliittos utlåtande.

Konsekvenser för samhällsstrukturen, markanvändningen och den materiella egendomen

I bedömningen granskas projektets konsekvenser för den nuvarande och framtida markanvändningen i närområdena. För bedömningen utreds den nuvarande markanvändningen, aktuella och gällande planer i projektområdet och dess närmiljö. Vid bedömningen av konsekvenserna för markanvändningen beaktas i synnerhet de som gäller bostads- och fritids- husen i planeringsområdet och dess näromgivning. Utöver de regionala konsekvenserna granskas också projektets konsekvenser för samhällsstrukturen och markanvändningen med avsikt på verkställandet av målen för områdesanvändningen både i landskapet och nationellt.

KM: Inget av alternativen som presenteras i bedömningsprogrammet ligger i det område som anvisats som vindkraftsområde i den gällande landskapsplanen. Detta påpekas i utlåtandena från landskapsförbunden i Södra Österbotten och Österbotten samt i expertkommentaren från NTM-centralens enhet för områdesanvändning. I utlåtandena konstateras också att projekialternativen inte är i enlighet med utkastet till landskapsplan för Södra Österbotten 2050 eller så ligger alternativen endast delvis i det

område som i utkastet har anvisats för vindkraft. Största delen av de planerade vindkraftverken ligger också innanför eller vid gränsen för det område som i utkastet till landskapsplan anvisas som område som är viktigt för naturens mångfald.

Enligt NTM-centralens enhet för områdesanvändning ska projektet vara i enlighet antingen med det kommande förslaget till landskapsplan eller, om det i förslagsskedet har lämnats in besvär om områdesavgränsningen, i enlighet med den gällande landskapsplanen. Eftersom det är osäkert hur projektet framskrider i förhållande till när den nya landskapsplanen träder i kraft, bör det i bedömningen också granskas vilka konsekvenser landskapsplanen 2050 eventuellt har för projektet och möjligheterna att genomföra det. I bedömningen ska också beaktas projektets konsekvenser för planeringsbestämmelserna i landskapsplanen och -utkastet.

Bedömningen ska kompletteras med en beskrivning av vindkraftsprojekten i närområdet, även de projekt som ligger i konsekvensområdet i landskapet Satakunta. Läget och den verkliga arealen av Kolmihaara vindkraftsprojekt ska uppdateras i kartmaterialet och situationen gällande vindkraftsprojekten i regionen ska granskas.

Konsekvenser för trafiken

I bedömningen granskas nuläget och förändringarna som föranleds av projektet i synnerhet gällande den tilltagande trafiken under byggskedet, vägbyggnads- och vägförbättringsbehoven och trafiksäkerheten. Eventuella störningskänsliga objekt längs transportrutterna utreds.

KM: När det gäller trafikkonsekvenserna ska man beakta inte endast trafiken som orsakas av byggandet av vindkraftsområdet, utan också av byggandet av kraftledningen. Granskningen av konsekvenser ska sträcka sig till alla transportrutter som används för byggandet av projektet. I granskningen av trafikkonsekvenserna bör alla trafikformer beaktas såsom även konsekvenserna av trafiken för de som bor längs transportrutterna.

När det gäller vindkraftverkens avstånd till landsvägen, ska utlåtandena från Trafikledsverket och NTM-centralen i Södra Österbottens anvarsområde för trafik och infrastruktur beaktas. I bedömningen bör Trafikledsverkets vindkraftsanvisning (8/2012) beaktas och i fråga om jordkablarna och elöverföringen anvisningarna i Trafikledsverkets utlåtande, bestämmelser samt lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005).

Konsekvenserna för mark- och berggrunden samt yt- och grundvattnen

Konsekvenserna för mark- och berggrunden samt yt- och grundvattnen bedöms utgående från det befintliga materialet. I samband med terrängbesök granskas naturtillståndet i små vattendrag och eventuellt i

naturtillstånd bevarade bäckar/rännilar i vindparksområdet. Det utreds om det eventuellt förekommer sura sulfatjordar i projektområdet. Vattendragen och klassificerade grundvattenområden utreds i projektområdet och dess näromgivning samt längs den planerade sträckningen för elöverföringen.

KM: Bedömningen och kartmaterialet i den ska preciseras när det gäller sura sulfatjordar. En del av markeringarna är otydliga och enligt vattenvårdsgruppen i NTM-centralen i Södra Österbotten kan det till och med vara stor sannolikhet för att det förekommer sura sulfatjordar längs sträckningen för kraftledningen.

Det föreslagna vindkraftverket T5 ligger okulärt sett i ett odikat myrområde. Myrområdet Lehmikeidas som ligger i projektområdet är enligt myrutredningen för Södra Österbotten en del av ett större nätverk av odikade myrar som är sammanlänkade. Att dika ett odikat myrområde gör att ytavrinningen i området ökar märkbart, vilket påverkar områdets hydrologi och leder till ökad belastning i vattendragen. På grund av ovan nämnda skäl bör det utredas vilka konsekvenser vindkraftverket som planerats förläggas i det odikade myrområdet har för områdets vattenbalans och vilka konsekvenser ett eventuellt dräneringsbehov har för vattendraget nedströms.

Kontaktmyndigheten konstaterar att det i bedömningsbeskrivningen ska framföras om det i området finns dikningssammanslutningar och hur de har beaktats med tanke på byggandet/förbättringen av vägnätet i projektområdet och i dräneringen av byggplatserna och avledningen av ytvatten. I bedömningsbeskrivningen ska dessutom utredas om åtgärderna under byggnadstiden ger upphov till sådana följder i områdets vattendrag som enligt vattenlagen är förbjudna. Bedömningen ska kompletteras med avrinningsområdena av tredje graden i vindkraftsområdet och längs sträckningen för kraftledningen.

Det ska bedömas vilka konsekvenser byggandet av kraftledningen har för grundvattenområdet i Kärjenkoski och vid behov ska det framföras metoder för att minska konsekvenserna.

Konsekvenser för luftkvaliteten och klimatet

Projektets konsekvenser för kolsänkor och -lager bedöms genom att räkna trädbeståndet som försvinner med projektet och dess potential för kolbindning. I bedömningen utnyttjar man geografiska data och data om skogstillgångar. Förändringar som projektet orsakar för växtligheten bedöms i samband med bedömningen av naturkonsekvenserna. Konsekvenserna bedöms för projektets hela livscykel. Bedömningen inkluderar utsläppsminskningen som uppnås med projektet. I bedömningen beaktas konsekvenserna för regionala klimatstrategier och utnyttjas till tillämpliga

delar Miljöministeriets publikation (2021) om bedömning av klimatpåverkan i MKB- och SMB-förfaranden.

Klimatkonsekvenserna av ALTO bedöms genom att beakta elproduktionen i situationen att projektet inte genomförs.

KM: Projektområdets konsekvenser för luftkvaliteten och klimatet kommer att bedömas i omfattande utsträckning. I bedömningsbeskrivningen bör beräkningsgrunderna och källorna som använts i bedömningen framföras. Vindkraftsparkens utsläppskoefficient bör anges som g CO₂/kWh med beaktande av anläggningens hela livscykel.

I bedömningen ska man inte använda sig av fasta utsläppskoefficienter för elproduktionsmarginaler eller utsläppskoefficienter för enskilda bränslen, utan bedömningen ska göras utgående från en förutsägbar utsläppskoefficient för elproduktionen för den tidsperiod som vindkraftsparkens produktion skulle infalla.

Att ta bort trädbeståndet och växtligheten och röja upp områdena samt begränsa skogens tillväxt under produktionstiden minskar kolsänkorna i området. I bedömningsbeskrivningen ska man granska de förändringar som behövs i markanvändningen och minskningen av kolsänkorna under projekt-tiden och efter den.

Klimatkonsekvenserna ska jämföras med regionala klimatstrategier och mål samt ortsspecifika förändringar.

Konsekvenser för vegetationen och naturtyperna

En kartering över växtligheten och naturtyperna i området görs. Arbetena i fält riktas i främsta hand till området kring vindkraftverken och områdena för stödfunktioner. Som utgångsmaterial används flygbilder, kartor och tidigare karteringar, Forststyrelsens och miljöförvaltningens öppna databaser och Finlands artdatacenters laji.fi-tjänst. I bedömningen fokuserar man på beaktansvärda naturobjekt och naturens mångfald som helhet. I områdena av elöverföringen och eluppkopplingen riktas karteringen av växtlighet och naturtyper till de områden som har de största naturvärdena. Utredningsområdet sträcker sig till ca 80 meter på vardera sidan av sträckningen för elöverföringen.

KM: Den odikade myrområdeshelheten i Lehmikeidas projektområde har i myrutredningen (2013) i Södra Österbotten identifierats vara ett potentiellt myrskyddsområde. Myrområdet är en del av en stor odikad myrhelhet och det är mycket väl sammanlänkat med andra odikade myrar i närheten. Projektets konsekvenser för Lehmikeidasområdet ska beaktas noga vid konsekvensbedömningen.

I utkastet till landskapsplan ligger projektområdet inom ett område som anvisas som viktigt för naturens mångfald. Detta påpekas i utlåtandena från

Kauhajoki stads miljönämnd, Etelä-Pohjanmaan liitto och Naturskyddsförbundet. I bedömningen och planeringen ska man beakta områdets betydelse som del av en större helhet med enhetliga skog- och myrområden med naturlig mångfald.

Kontaktmyndigheten anser att det i bedömningsbeskrivningen utöver andra konsekvenser ska beaktas särskilt hur eventuell nödvändig dikning för dränering av vägar och byggplatser påverkar vattenbalansen i myrarna, fårorna och småvattnen i och kring projektområdet och via det även naturvärdena och myrens särdrag.

Kontaktmyndigheten anser att det i projektet ska vara möjligt att utesluta naturvärden som tryggas i lagen i konsekvensområdet av både vindkraftsparken och kraftledningen.

Konsekvenser för fågelbeståndet

En utredning över häckande fåglar i projektområdet görs och en generell granskning av områdets fågelbestånd görs i samband med övriga fältbesök. I terrängen utreds häckande fåglar med hjälp av karterings- och punkttaxeringsmetoder som allmänt används för taxering av landfåglar. Utöver det ovan nämnda görs utredningar av ugglor, spelplatser för skogshönsfåglar och rovfåglar. I samband med rovfågelutredningen säkerställs huruvida rovfåglar häckar i närheten av projektområdet. Då projektet framskrider utreds om det är möjligt att i bedömningarna använda sig av natur- och fågelutredningar som gjordes för vindkraftsområdet i Surmankeidas år 2021 och i så fall görs ovan nämnda utredningar mer kortfattat till tillämpliga delar.

Konsekvenserna för fåglars huvudsakliga flyttstråk och för flyttfåglarna har identifierats vara de mest centrala delområdena som bedöms. Projektområdet ligger i det område som fungerar som huvudstråk för tranornas vår- och höstflytt. Dessutom sträcker sig projektområdets norra del till det som tajgasädgåsen använder som huvudsakligt stråk under höstflytten. I området har under den gångna våren gjorts observationer av vårflytten och observationerna av höstflytten kommer att göras under hösten i år. På basis av resultaten bedöms projektets konsekvenser för flytten i området. Syftet med fågelutredningen är att utarbeta en helhetsbild över områdets fågelbestånd och identifiera de mest värdefulla områdena som stöd för bedömningsarbetet. Som stöd för bedömningen kommer man att utreda förekomsten av hotade och beaktansvärda arter i projektområdet.

KM: I expertkommentaren från NTM-centralens naturskyddsenhet konstateras att det finns uppgifter om att det förekommer fiskgjusbon i konsekvensområdet. När det gäller bona ska man säkerställa sig om huruvida de är bosatta. På grund av den rikliga förekomsten av fiskgjuse i området förutsätter kontaktmyndigheten att det utarbetas en separat rapport

över fiskgjusens förekomst i projektområdet. I den norra delen av området, i området av Lakiakangas vindkraftspark, finns också ett bo för tillhör en stor rovfågel. Boets skick ska kontrolleras och vid behov ska konsekvenserna för reviret beaktas. I bedömningen ska också beaktas samverkningar som orsakas av andra projekt som förändrar markanvändningen. I samband med konsekvensbedömningen ska kollisionsrisken för häckande och flyttande fåglar samt rovfåglar bedömas.

Kontaktmyndigheten ber att Naturresursinstitutets utlåtanden beaktas när det gäller skogshönsfåglar i karteringarna och bedömningen av resultaten. När det gäller placeringen av vindkraftverken och kraftledningsstolparna ska ett tillräckligt avstånd till spelplatserna hållas.

I flera utlåtanden anmärker man på att projektområdet ligger i ett område som används av fåglarna under flytten. Kontaktmyndigheten betonar att bedömningen ska basera sig på tillräckliga utredningar. För att man i tillräcklig omfattning ska kunna säkerställa flyttfågelbeståndet i projektområdet, sammanfaller kontaktmyndigheten med Forststyrelsens utlåtande om en separat utredning av flyttande fåglar i projektområdet. Vid bedömningen av konsekvenser betonas projektets samverkningar med övriga vindkraftsprojekt som är i produktion och under planering i området. Metoderna för karteringen av fågelbeståndet och granskningen av resultaten ska följa Miljöministeriets publikation från 2016. De erhållna resultaten ska framföras tydligt. När det gäller elöverföringen ska uppgifterna och bedömningar framföras tydligt som en egen helhet, även om observationerna av fågelbeståndet skulle ha gjorts i samband med andra utredningar. När det gäller elöverföringen ska man i planeringen beakta eventuella lindrande åtgärder.

Konsekvenser för övriga djur

För arter i habitatdirektivets bilaga IV(a) görs utredningar över flygekorren, åkergrödan och fladdermössen i projektområdet. Övriga djur observeras i samband med naturutredningarna som görs i området (stora rovdjur, villebråd och utter). I området görs också en rovdjursutredning med hjälp av snöspårsinventering eller alternativt, om det är knappt om snö, samlas uppgifter om stora rovdjur in från aktiva jaktföreningar. Utredningen av skogsren görs på basis av den befintliga öppna databasen. För bedömningen begärs uppgifter om villebrådsstammen från Naturresursinstitutet.

KM: Då flygekorrens revir karteras ska expertkommentarerna från NTM-centralens naturskyddsenhet beaktas när det gäller artens korta livslängd och ekologi. Potentiella livsmiljöer som man finner i samband med karteringen ska behandlas som aktiva flygekorrsrevir, om man inte med hjälp av långvariga observationer kan utesluta att arten förekommer i

området. För direktivarternas del ska man också beakta observationen av pudrad kärrtrollslända (2012) som nämns i expertkommentaren.

Enligt Naturresursinstitutet ligger området i vargreviret i Storå och i eller i närheten av området har det gjorts observationer av lo, järv och varg. I projektområdet kan det även förekomma utter. För utterns del ska i bedömningen beaktas det som nämns i Naturresursinstitutets utlåtande om revirets tillgång till bestående jakt- och fiskeplatser som inte vintertid fryser till samt hoten från ökad trafik.

Naturresursinstitutet påpekar i sitt utlåtande att den planerade snöspårsinventeringen i den omfattning som nämns sannolikt inte berättar om områdets betydelse som livsmiljö för stora rovdjur och skogsrenen. Kontaktmyndigheten konstaterar att när det gäller snöspårsinventeringen ska också andra alternativ för inventeringen begrundas utöver enkäten till jaktklubbarna. Snöläget varierar från år till år och vissa vintrar kan inventeringen göras endast under några få dagar. Då lyckas nödvändigt inte de fem fältbesök som framförs i programmet, vilket leder till att inventeringen inte kan göras fullt ut.

I utlåtandena från Forststyrelsen, Naturskyddsförbundet, Naturresursinstitutet och i expertkommentaren från NTM-centralens naturskyddsenhet har man fäst uppmärksamhet vid att skogsrenen förekommer i området. Enligt Forststyrelsen kan byggandet av vindkraftsparken ha konsekvenser för Hanhikeidas betydelse som livsmiljö under tiden när skogsrenen kalvar och sköter sina kalvar. I konsekvensbedömningen ska eventuella konsekvenser för skogsrenens livsmiljö tas i beaktande.

Ett flertal vindkraftverk planeras i området och de leder till att områdena splittras och livsmiljöerna blir mindre. Vid bedömningen av konsekvenserna för djuren ska också samverkningarna med andra projekt beaktas.

Konsekvenser för Naturaområdena, naturskyddsområdena och objekt i skyddsprogrammen

I projektområdet ligger inga Naturaområden, men i projektområdets omedelbara närhet finns Naturaområdet Hanhikeidas (SAC, SPA, FI0800026). I samband med MKB-förfarandet görs en Naturabedömning över Naturaområdet Hanhikeidas. Konsekvenserna för naturskyddsområdena i närområdet bedöms av sakkunniga utgående från skyddsgrunderna. Då bedömningarna görs utnyttjas övriga bedömningsresultat och naturutredningar som har gjorts inom projektet.

KM: Kontaktmyndigheten lyfter fram expertkommentaren från NTM-centralens naturskyddsenhet i fråga om Naturabedömningen av Hanhikeidas, om den skyddade delen utanför Naturaområdet som inkluderas i Naturabedömningen och om vilka samverkningar projekten som förändrar

markanvändningen har för fågelbeståndet. Om det är möjligt att det uppstår skadliga konsekvenser, bör även metoder för att lindra och minska dem framföras. Texterna och kartbilderna i bedömningsbeskrivningen ska vara enhetliga och beakta också de skyddsområden som planeras. Konsekvenserna ska också bedömas för andra djur som förekommer i Natura-området.

Konsekvenser för utnyttjande av naturresurserna

Konsekvenserna för utnyttjandet av naturresurserna gäller tillverkningen av vindkraftverken och deras kringkonstruktioner. De materialreserver som vindkraftsparken under sin livscykel förbrukar jämförs i förhållande med mängden elenergi som produceras. Projektets konsekvenser för utnyttjandet av andra naturresurser i området görs som en sakkunnig-bedömning.

KM: Utöver materialreserverna som framförs ska konsekvenserna också beaktas för områdets rekreatjonsbruk och skogsbruk.

Utöver det som framförs i bedömningsprogrammet bör projektets konsekvenser för de regionala marksubstansreserverna bedömas såsom även konsekvenserna av användning och behandling av överskottsjord som uppkommer i byggarbetet. Dessutom ska en uppskattning framföras över i vilken mån återvinningsmaterial kan användas i markbyggnaden.

Konsekvenser för radarverksamheten och kommunikationsförbindelserna

I bedömningen granskas projektets konsekvenser för försvarsmaktens övervakningssystem, radio- och tv-näten och mobiltelefonförbindelserna på basis av utlåtanden och öppen data.

KM: Huvudstabens utlåtanden om godtagbarhet måste fås från försvarsmakten innan planen kan godkännas. I planeringen bör säkerställas att TV- och mobilkommunikationstjänsterna samt radar och radiolänkar fungerar tillräckligt störningsfritt även i framtiden. Samverkningarna av vindkraftsparken och olika projekt ska beaktas när det gäller mottagningen av antenn-tv och vidare för bl.a. allmän säkerhet.

Miljö- och säkerhetsrisker

Granskningen av risker görs genom att analysera eventuella olyckor och störningssituationer, sannolikheten för dem och konsekvenserna av dem. I bedömningen framförs också medlen för att minska riskerna och korrigering åtgärder. I samband med bedömningen granskas även konsekvenserna av klimatförändringen.

KM: I bedömningen bör risker i anslutning till bland annat exceptionella väderleksförhållanden, fallande is och rotorblad, eldsvådor och oljeskador och deras följder samt riskförebyggande metoder granskas. I planeringen av konstruktionerna bör tillräckliga skyddsavstånd bland annat till vägarna och kraftledningsområdena beaktas.

Koppling till andra projekt och samverkan med andra projekt

I bedömningsprogrammet listas och framförs på kartan andra vindkraftsprojekt som är belägna i närområdet. Enligt MKB-programmet är 12 vindkraftsområden belägna inom ett avstånd på ca 30 km. Av dessa är fem i produktion (Ömossa, Lappfjärd och Lakiakangas områden 1–3) och under byggnad (Mikonkeidas och Västervik). Två vindkraftsområden har planlagts (Rajamäenkylä och Mikonkeidas), ett har beviljats bygglov (Uttermossa) och två är i MKB-fasen (Surmankeidas och Kolmihaara). I fråga om elöverföringen beaktas också möjligheten att utnyttja en gemensam ledningsgata tillsammans med det planerade projektet i Surmankeidas.

KM: Vid bedömningen av samverkningarna ska vindkraftsprojekt som byggts eller är under planering i influensområdet som tillämpas vid bedömningen av landskapskonsekvenserna (bl.a. de projekt som presenteras i bild 16.9). För att illustrationsbilden ska vara lättare att tyda, ska bilden i miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med namnen på de vindkraftsområden som presenteras på bilden. Antalet projekt bör ses över och i beskrivningen framföras uppgifter om projekt som ligger i verkningsområdet. För vindkraftsprojektens del framförs antalet kraftverk och projektens genomföringsskede. I bedömningsbeskrivningen ska kartmaterialet kompletteras med den verkliga arealen för Kolmihaara vindkraftspark. I konsekvensområdet ska projekten i Satakunta läggas till enligt Satakuntaliittos utlåtande.

I bedömningen av samverkan med olika vindkraftsprojekt och andra projekt bör i synnerhet konsekvenserna för människornas hälsa, levnadsförhållanden och trivsel, landskapet och fågelbeståndet och andra djur bedömas i enlighet med det som framförs i bedömningsprogrammet och i utlåtandena. I bedömningen av konsekvenserna för fågelbeståndet ska särskilt beaktas projektens samverkningar för flyttfåglarna och deras rastplatser. Konsekvensbedömningen av buller, skuggor och blinkningar ska basera sig på modelleringar av de närmaste projekten.

I bedömningen bör även beaktas samverkan av olika vindkraftsprojekt med avsikt på splittrad natur, elöverföring och möjligheter till gemensam elöverföring tillsammans med andra vindkraftsprojekt i närområdet.

Osäkerhetsfaktorer och metoder för att minska negativa konsekvenser

I konsekvensbeskrivningen kommer det att framföras osäkerhetsfaktorer i bedömningen. De framförs i samband med bedömningen av respektive delområde. I beskrivningsskedet söker man åtgärder för att kunna minska skadliga miljökonsekvenser. I fråga om osäkerhetsfaktorerna fokuserar man på sådana faktorer, som uppenbart kan minska bedömningens tillförlitlighet.

KM: Osäkerhetsfaktorer som har identifierats i bedömningen och deras konsekvenser för bedömningens resultat bör framföras i bedömningsbeskrivningen så tydligt som möjligt så att de kan beaktas i den fortsatta planeringen av projektet. Osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningen bör framföras separat för varje konsekvens.

Presenterade metoder för att minska skadliga konsekvenser bör vara genomförbara och tillräckligt konkreta.

Naturskyddsförbundet lyfte i sitt utlåtande fram att det i miljökonsekvensbeskrivningen ska framföras metoder för att kompensera eller förhindra skadliga eller negativa konsekvenser.

Uppföljning av konsekvenser

I miljökonsekvensbeskrivningen kommer det att presenteras en plan för hur projektets miljökonsekvenser kommer att följas upp.

KM: Behovet för uppföljning av konsekvenser ska fastställas utgående från projektets konsekvenser och deras betydelsefullhet. Förslagen om uppföljning bör vara tydligt avgränsade så att de kan genomföras.

MKB-förfarandet och arrangemang för deltagande

I bedömningsplanen presenteras MKB-förfarandets principer, en preliminär tidtabell samt planen för delaktighet och kommunikation i planeringen. En förhandsöverläggning ordnades i MKB-förfarandets inledande skede. En uppföljningsgrupp har bildats för projektet. Gruppen sammanträder en gång under MKB-processens programskede och en gång under beskrivningsskedet.

KM: Framställningen om hur deltagandet ska ordnas motsvarar principerna i MKB-lagen. MKB-förfarandets centrala syfte är att öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta och därför påminner kontaktnmyndigheten om att det bör satsas tillräckligt på informationen och möjligheterna för berörda att framföra respons under bedömningsförfarandets förlopp.

Kompetensen hos de som har gjort programmet

Enligt förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning bör kompetensen hos de som har gjort upp bedömningsprogrammet framföras.

KM: I bedömningsprogrammet framförs tydligt personerna som har deltagit i bedömningen, personernas utbildning och arbetserfarenhet samt deras roll i bedömningen. Bedömningsprogrammet är i sin helhet lättläst och utarbetat med tillräcklig sakkunskap.

TILLSTÄLLANDE AV UTLÅTANDET OM MKB-PROGRAMMET OCH KUNGÖRELSE

NTM-centralen skickar sitt utlåtande och kopior av utlåtanden och åsikter om bedömningsprogrammet till den projektansvarige. Kontaktmyndighetens utlåtande skickas för kännedom till de instanser av vilka utlåtande om bedömningsprogrammet har begärts.

Kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet är framlagt till påseende på myndighetens webbplats www.ntm-centralen.fi/kungorelser (välj Södra Österbotten) och på miljöförvaltningens webbplats: www.miljo.fi/lehmikeidasvindkraftMKB.

AVGIFT, FASTSTÄLLANDE AV AVGIFTEN OCH MÖJLIGHET TILL RÄTTELSE AV AVGIFTEN

Avgiften är 8 000 euro.

Avgiften för kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet har fastställts i enlighet med ett vanligt projekt (11–17 dagsverken). Avgiften fastställs på basis av förordningen om NTM-centralens avgifter.

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts i fastställande av avgiften för den motiverade slutsatsen, kan yrka på rättelse av avgiften hos NTM-centralen inom sex månader från att den motiverade slutsatsen har utfärdats.

TILLÄMPADE RÄTTSNORMER

Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 8, 16 och 18 §

Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017) 3 §

Lag om grunder för avgifter till staten (150/1992) 8 §

Avgiften grundar sig på statsrådets förordning (TEM/2022/223) om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas och utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer år 2023, 2 §.

Detta dokument har godkänts elektroniskt i ämbetsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. Ärendet har föredragits av överinspektör Tia Lummi-Lehtinen och avgjorts av ledande sakkunnig Elina Venetjoki.

Bilagor	Utlåtanden, åsikter och expertkommentarer Anvisning om rättelseyrkande av avgiften
Sändlista	CPC Finland Oy Ramboll Finland Oy Storå kommun Staden Kristinestad
För kännedom	Parter, som utlåtande har begärts av

ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING AV AVGIFT

Myndighet, av vilken omprövning begärs

Omprövning av ett beslut som gäller avgift får begäras skriftligt av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (NTM-centralen).

Myndighet, till vilken omprövningsbegäran skickas och tidsfrist för omprövningsbegäran

En begäran om omprövning av avgift för behandling av ett ärende skickas till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten inom sex månader från att avgiften har påförts. Dagen för delgivning räknas inte in i tidsfristen för omprövningsbegäran. Om den sista dagen av tiden för begäran av omprövning infaller på en helgdag, lördag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommaraftonen, fortsätter tidsfristen för omprövning även följande vardag.

I omprövningsbegäran ska anges

- vilket beslut omprövningsbegäran gäller
- hurdan omprövning som begärs (till vilka delar omprövning begärs i beslutet och vilka ändringar som begärs)
- på vilka grunder omprövning begärs
- namn och hemkommun för personen som begär omprövning
- postadress och telefonnummer, till vilka meddelanden i ärendet kan skickas till den som begär omprövning.

Om omprövningsbegäran talas för av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har gjort upp omprövningsbegäran, skall i begäran om omprövning även uppges namn och hemkommun för denna person. Omprövningsbegäran, den lagliga företrädaren eller ombudet skall underteckna omprövningsbegäran.

Till omprövningsbegäran bifogas

- beslutet i original eller som kopia, i vilket omprövning begärs,
- handlingar som omprövningsbegäran åberopar till stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten
- till omprövningsbegäran bifogar ombudet en fullmakt (en advokat och ett allmänt rättsbiträde skall dock förete fullmakt endast om Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten bestämmer så).

Tillställande av omprövningsbegäran

Omprövningsbegäran ska tillställas NTM-centralens registratur. Begäran om omprövning kan lämnas in personligen eller med anlitande av ombud. På eget ansvar kan den också skickas per post, e-post, per telefax eller med bud. Omprövningsbegäran ska vara myndigheten till handa senast den sista dagen av tidsfristen för begäran av omprövning före tjänstetidens utgång. Noggrannare bestämmelser om att skicka in begäran om omprövning som telefax eller e-post finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Kontaktuppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten Ansvarsområdet för miljö och naturresurser

besöksadress:
Alvar Aallon katu 8, SEINÄJOKI
Wolffskavägen 35, VASA
Långbrogatan 15, KARLEBY
Öppet: klockan 8.00 – 16.15

postadress:
PB 156, 60101 SEINÄJOKI
PB 262, 65101 VASA
PB 77, 67101 KARLEBY

telefon: 0295 027 500
e-post: registratur.sodraosterbotten@ntm-centralen.fi

E-tjänster -blankett: www.ntm-centralen.fi

E-tjänster > E-tjänster och blanketter > NTM-centralernas allmänna elektroniska ärendebblankett för företag, föreningar och verksamhetsutövare. Punkterna märkta med asterisk är obligatoriska. T.ex. en skannad blankett kan skickas via e-tjänsten.